

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 820/24
28.5.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Светлане Павић, председника већа, Александре Лековић и Сање Кнежевић Јојић, чланова већа, у парници тужиоца Универзал банка а.д. Београд у стечају из Београда, Француска 29, коју заступа повереник Агенција за осигурање депозита ..., а чији је пуномоћник Бојана Ђурић, адвокат из Београда, Косовска 8, против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Душан Дивац, адвокат из Панчева, Војводе Радомира Путника 1, Панчево, ради дуга, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Основног суда у Панчеву П 891/22 од 19.10.2023. године, у седници одржаној 28.5.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Панчеву П 891/22 од 19.10.2023. године, у делу става другог изреке којим је обавезан тужени да тужиоцу, по основу Уговора о револвинг кредиту, издавању и коришћењу кредитне картице бр. ..., исплати износ од 555.932,80 динара, са законском затезном каматом на износ од 313.222,77 динара почев од 7.2.2023. године, па до коначне исплате и у ставу трећем изреке и жалба туженог се у овом делу **ОДБИЈА**, као неоснована.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Панчеву П 891/22 од 19.10.2023. године у преосталом делу става другог изреке, тако што се **ОДБИЈА** тужбени захтев тужиоца Универзал банка а.д. Београд у стечају из Београда, у делу у коме је тражио да суд обавезе туженог АА из ... да му на износ од 242.710,03 динара исплати законску затезну камату почев од 7.2.2023. године, до исплате, као неоснован.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, дозвољено је поступање по објективно преиначеном тужбеном захтеву тужиоца од 12.9.2023. године. Ставом другим изреке пресуде, усвојен је у целости тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени

да му, по основу Уговора о револвинг кредиту, издавању и коришћењу кредитне картице бр. ..., исплати износ од 555.932,80 динара, са законском затезном каматом од 7.2.2023. године, па до коначне исплате. Ставом трећим изреке пресуде, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 171.386,00 динара.

Против наведене пресуде, тужени је благовремено изјавио жалбу, побијајући исту у ставовима другом и трећем изреке, како то произлази из навода жалбе, а из свих законом предвиђених разлога.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу овлашћења из члана 386 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба туженог делимично основана.

У проведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, као ни битна повреда одредаба поступка из тачке 12 истог члана, на коју се неосновано жалбом туженог указује, с обзиром на то да је првостепени суд за своју одлуку у потврђујућем делу дао јасне разлоге о одлучним чињеницама, па се правилност и законитост исте могу са сигурношћу испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац, као банка, је са туженим, као корисником, закључила Уговор о револвинг кредиту, издавању и коришћењу кредитне картице, дана 9.11.2013. године, одобривши му кредит са лимитом од 200.000,00 динара и са роком отплате од 24 месеца. Чланом 4 овог уговора, уговорена је номинална каматна стопа од 23% на годишњем нивоу, а која се састоји од референтне каматне стопе од 11% и фиксне марже у износу од 12% у моменту потписивања, а висина ЕКС-а је 25,36% на годишњем нивоу. Чланом 5 Уговора, корисник кредита се обавезао да у случају доцње са испуњењем било које обавезе према банци, у роковима који су дефинисани уговором, плати банци законску затезну камату утврђену законом. Током трајања овог уговора, над тужиоцем је отворен стечајни поступак решењем Привредног суда у Београду у предмету Ст 19/2014 07.02.2014. године. Како тужени није измирио своје обавезе по наведеном уговору, тужилац му је дана 15.6.2017. године упутио опомену пред утужење, а затим је 11.10.2019. године поднео предлог за извршење на основу веродостојне исправе против туженог, као дужника. Према подацима из књиговодствене евиденције тужиоца, на дан 23.09.2019. године, дуг туженог је износио 451.769,19 динара. Из налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке Новака Савановића од 7.2.2023. године, утврђено је да је обавеза туженог била да месечно отплаћује 1,67% искоришћених средстава кредита, а уједно се обавезао и да банци плаћа накнаду за месечно вођење кредитне партије од 200,00 динара. Потраживање тужиоца према туженом, на дан давања налаза износи: - на име главнице 199.644,43 динара; - на име уговорене камате 113.578,34 динара; - на име законске затезне камате до 23.09.2019. године 138.546,42 динара и на име законске затезне камате од 24.09.2019. године до 7.2.2023. године 104.163,61 динара, односно укупно 555.932,80 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредби чл. 41 став 1 тачка 4 Закона о банкама, те чл. 17,148 став 1, 262 став 1, 277 и 278 Закона о облигационим односима, оценио да је захтев тужиоца основан. Ово стога што се тужбени захтев односи на дуг који је настао из уговора закљученог између парничних странака, јер тужени није отплаћивао главницу и камату на средства из одобреног кредита сходно уговору, а што је утврђено из извода пословних књига тужиоца. Суд је оценио да тужиоцу припада право на исплату дугованог износа у висини утврђеној из налаза и мишљења судског вештака економско – финансијске струке, коју чини главни дуг, уговорена камата и обрачуната законска затезна камата. Претходно, суд је дозволио објективно преиначење тужбе учињено након обављеног вештачења, примењујући одредбе чл. 199 и 200 став 1 ЗПП, а имајући у виду да је повећана висина тужбених захтева, као и разлоге целисходности и ефикасности у решавању спора међу странкама. Одлуку о трошковима парничног поступка суд је донео применом одредби чл. 150, 153 и 154, 163 и 167 Закона о парничном поступку, те је обавезао туженог да тужиоцу плати трошкове поступка у укупном износу од 171.386,00 динара.

Полазећи од наведеног правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, које се ни наводима жалбе не доводи у сумњу, правилно је првостепени донео побијану одлуку у потврђујућем делу, а разлози које је дао за своју одлуку су јасни и довољни и прихвата их и овај суд као релевантне.

Наиме, одредбом члана 17 став 1 Закона о облигационим односима, прописано је да су стране у облигационом односу дужне да изврше своју обавезу и одговорне су за њено испуњење, а одредбом члана 262 став 1 наведеног Закона, прописано је да је поверилац у обавезном односу овлашћен да од дужника захтева испуњење обавезе, а дужник је дужан испунити је савесно у свему како она гласи.

У конкретном случају, из изведених доказа несумњиво произлази да су тужилац и тужени били у облигационо-правном односу по основу Уговора о револвинг кредиту, издавању и коришћењу кредитне картице од 9.11.2013. године, по основу кога је туженом одобрен кредит са лимитом од 200.000,00 динара и са роком исплате од 24 месеца. Тужени је био дужан да месечно отплаћује 1,67% искоришћених средстава кредита, а уједно се обавезао и да банци плаћа накнаду за месечно вођење кредитне партије од 200,00 динара, што он није чинио, па потраживање тужиоца према туженом, на дан давања налаза, износи укупно 555.932,80 динара и то - на име главнице 199.644,43 динара; на име уговорене камате 113.578,34 динара;- на име законске затезне камате до 23.09.2019. године 138.546,42 динара и на име законске затезне камате од 24.09.2019. године до 7.2.2023. године 104.163,61 динара, што је суд утврдио из налаза и мишљења вештака економске струке који је у целости прихватио, а тужени овај налаз није оспорио, нити побио.

Стога су без утицаја на правилност побијане одлуке жалбени наводи туженог којима се побија утврђено чињенично стање у погледу основа и висине дуга, о чему је првостепени суд одлучио правилном применом начела терета доказивања. Тужилац је, наиме, довољним и адекватним доказима (уговором, изводом из пословних књига и налазом и мишљењем вештака) потврдио своје наводе да тужени није извршио своју

уговорну обавезу и да његов дуг, на дан давања налаза износи укупно 555.932,80 динара, док тужени није доставио ни један доказ којим би ове наводе успешно оспорио. Тужени се пасивно држао током поступка и није приложио, нити предложио извођење доказа који би водили другачијој судској одлуци, нити је на налаз и мишљење вештака истицао примедбе којима би исти побио или оспорио.

Следом изнетог, неосновани су и без утицаја на правилност побијане одлуке и жалбени наводи туженог да судском вештаку није био на располагању извештај тужиоца о стању на рачуну банке на дан отварања стечаја, што је могло бити предмет разматрања само у току поступка, односно кроз приговор на налаз вештака који тужени није упутио. Наведену чињеницу тужени није истицао током поступка, па иста није ни била предмет доказивања у првостепеном поступку, а истицање ове чињенице у жалби противно је одредби члана 372 ЗПП, с обзиром на то да тужени није учинио вероватним да без своје кривице није могао да је изнесе до закључења главне расправе. Ово нарочито ако се има у виду да се у списима предмета налази преглед дуговања туженог, сачињен од стране банке, у коме је констатована висина главног дуга на дан отварања стечаја у износу од 199.644,40 динара, па је правилно првостепени суд одлучио о висини дуга туженог, у складу са правилом о терету доказивања из члана 231 ЗПП.

Неосновани су и жалбени наводи којима тужени указује да суд није могао утврдити постојање дуга и његову висину без извођења доказа његовим саслушањем, с обзиром на то да саслушање странке не представља обавезно, нити адекватно доказно средство у ситуацији када је тужилац пружио потпуну и довољну писану документацију у прилог основаности својих тврдњи. Из изведених доказа првостепени суд је несумњиво утврдио да тужени није извршио своје обавезе по предметном уговору, при чему је висину износа дуга који тужени треба да плати суд утврдио доводећи у везу све изведене доказе и ценећи резултат целокупног поступка, а приликом одлучивања ценио је и околности о којима се тужени изјашњавао у поднесцима и речи на расправи. Ово нарочито имајући у виду да се тужени није одазвао ниједном позиву суда, односно није приступио ни на једно заказано рочиште, током вишегодишњег трајања поступка.

Како се ни осталим жалбеним наводима не доводи у сумњу правилност одлуке првостепеног суда у потврђујућем делу, Апелациони суд је применом одредбе чл. 390 у вези са чл.387 став 1 тачка 2 Закона о парничном поступку, одлучио као у првом ставу изреке ове пресуде.

Међутим, одлука првостепеног суда у погледу камате на досуђени износ главног дуга из става првог изреке заснована је на погрешној примени материјалног права, а о чему другостепени суд води рачуна и по службеној дужности сходно одредби чл.386 став 3 у вези са чл. 376 Закона о парничном поступку.

Наиме, одредбом члана 279 став 2 ЗОО-а, прописано је да се на износ неисплаћене камате може захтевати затезна камата само од дана кад је суду поднет захтев за њену исплату. Члан 400. ст. 1. ЗОО-а прописује да је ништава одредба уговора којом се предвиђа да ће на камату, када доспе за исплату, почети тећи камата,

ако не буде исплаћена. У трећем ставу истог члана прописано је да се одредбе претходних ставова не односе на кредитно пословање банака и других банкарских организација.

Међутим, цитирано искључење забране наплате камате на камату у банкарском пословању из члана 400 став 3 ЗОО-а, односи се на уговорне камате, али не и на затезне камате на неплаћени главни дуг. Уговорна камата, као уговорена цена пласираних новчаних средстава, по својој правној природи представља самостално утуживо новчано потраживање и иста се обрачунава за уговорени период, а потом у складу са наведеном нормом приписује главници, те на тако добијен збир даље тече затезна камата. Са друге стране, затезне камате имају правну природу споредног потраживања које није самостално утуживо док главница није плаћена у складу са 279 ЗОО-а.

У конкретном случају, износ потраживања тужиоца је обрачунат у складу са правним послом који је био основ потраживања тужиоца – уговором о револвинг кредиту, тако што су у складу са уговором обрачунате и редовна – уговорена камата и затезна камата на кашњење, а што је у складу са овлашћењем банке да кориснику кредита у доцњи обрачуна и наплати законску затезну камату на износ главног дуга увећаног за доспелу уговорну камату на месечном нивоу. Таквим обрачуном је утврђен износ дугујуће главнице од 199.644,43 динара, износ неплаћене уговорене камате од 113.578,34 динара, као и износи законске затезне камате на износ главног дуга и то до 23.09.2019. године у износу од 138.546,42 динара и од 24.09.2019. године до 7.2.2023. године у износу од 104.163,61 динара.

Сходно цитираним законским одредбама, тужиоцу припада право на камату само на износ главнице од 199.644,43 динара и износ неплаћене уговорене камате од 113.578,34 динара, (укупно 313.222,77 динара) почев од 7.2.2023. године, па до исплате, док на износе обрачунате законске затезне камате (138.546,42 динара и од 104.163,61 динара - укупно 242.710,03 динара) тужилац нема право на затезну камату, јер се на обрачунату затезну камату за доцњу не може признати затезна камата, све док главни дуг не буде плаћен. Тек када се главни дуг плати, обрачуната затезна камата за период доцње у плаћању постоје самостално потраживање, на које се може захтевати затезна камата. Стога је у наведеном делу захтев тужиоца неоснован и као такав је морао бити одбијен.

Из изложених разлога, а применом одредбе чл. 390 ЗПП и 394 тачка 4 истог закона, одлучено је као у ставовима првом и другом изреке.

Потврђена је и одлука о трошковима поступка садржана у ставу трећем изреке побијане пресуде, а који трошкови су тужиоцу досуђени правилном применом одредби члана 150, 153, 154 и 163 ЗПП-а, као и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката важећих у време доношења одлуке, те Таксене тарифе, као саставног дела Закона о судским таксама, важеће у време настанка таксене обавезе. Сходно томе, а применом одредбе чл.401 тачка 2 ЗПП-а одлучено је као у ставу првом изреке.

Одлука о трошковима другостепеног поступка из става трећег изреке донета је применом одредбе члана 165 став 1 ЗПП, имајући у виду незнатан успех туженог у

овом поступку.

Приликом доношења одлуке, Апелациони суд је имао у виду да је предметни поступак покренут подношењем предлога за извршење од стране тужиоца, по ком предлогу је дана 11.10.2019. године донето решење о извршењу против туженог, као извршног дужника. Међутим, како је ово решење у целости укинато решењем Другог основног суда у Београду ИПВ (ИВ) 3/2020/3 од 26.02.2019. године, те како је поступак пред парничним одељењем Основног суда у Панчеву настављен без упућивања у складу са одредбама чл. 455-466 ЗПП, то није било потребе ни да првостепени суд у пресуди одлучи о решењу о извршењу које је већ у целини укинато, а у смислу одредбе чл. 460. став 4. ЗПП.

Председник већа-судија
Светлана Павић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић